

og uberegnelige Tider som de nuværende, selv at komme til at ligge med en Del af Beløbet, maa der naturligvis gives dem en Provision, og jeg finder, at den foreslaaede ikke er urimelig høj.

Jeg billiger ligeledes de smaa Appoints, i hvilke Obligationerne tænkes udstedte. Jeg tror, at vi derved i større Omfang vil drage Sparemidler til, og jeg tror, man ogsaa vil stimulere Sparsommeligheden ved de smaa Obligationer. Det er en Tanke, der ogsaa har været fremme i andre Lande. Man har saaledes i England talt om Demokratiseringen af Konsols, og hvilke Slagord der rundt om har været paa Dagsordenen, har det gældt om for at komme nogenlunde helskindet over de nuværende Forhold at rette en Opfordring til Befolkningen om saa stærkt som muligt at spare. Jeg tror, at den her valgte Form er et væsentligt Middel dertil.

Tilbage staar saa Spørgsmaalet om Dækning af de nye Udgifter, som dette Statslaan vil foranledige. Statslaanet er gjort uamortisabelt, og det kunde vanskeligt være anderledes med den Type, der er valgt, men der vil dog blive en Forrentning paa 3 Millioner aarlig, der altsaa i Fremtiden kommer til at paahvile Finanserne. Da den forrige Statslaanslov var fremme, ytrede jeg paa mit Partis Vegne et bestemt Ønske om, at vi, inden vi vedtog Loven, fik et Tilsagn fra Ministeren om, at der inden Samlingens Udlob vilde komme et Lovforslag frem om Dækning af de til Renter og Afdrag fornødne Beløb. Den højtærede Minister har vistnok haft dette i sine Tanker, da han holdt sit Indledningsforedrag. Det var ham øjensynlig magtpaaliggende at afskære noget lignende her, idet han sagde, at Dækningen var noget, han ikke vilde forhandle om. (*Finansministeren* [Brandes]: I Øjeblikket!). Ja, i Øjeblikket. Men det, det drejede sig om sidste Gang, var heller ikke, hvad der muligvis skulde ske en Gang i Fremtiden, men netop om, hvad vi i Øjeblikket forlangte, at Ministeren skulde give Tilsagn om i Retning af Dækningslove. Endnu har jeg ikke forandret min Opfattelse af Sagen, nemlig at om end de Skattelove, der blev vedtaget i 1911—12, har vist sig fuldkommen tilstrækkelige til at dække Statens Behov i normale Tider, har de heller ikke været for store. Erfaringen — jeg taler her ikke om Krigstilstanden, der omstøder alt — har vist, at disse Skattelove gav tilstrækkeligt, men det var heller ikke for meget, der blev forlangt, det var til Ba-

lance, som det skulde være. Men naar det er Tilfældet, og man saa paa Grund af ekstraordinære Forhold paabyrder Staten permanente Udgifter for en længere Aarrække til Forrentning eller Afdrag af nystiftet Gæld, maa der skaffes Midler dertil. Den Betragtning maade har jeg vedblivende, og det glædede mig i den højtærede Ministers Udtalelser at kunne spore, at han vistnok i Grunden har den samme Opfattelse, og at han heller ikke tænker sig, at det vil være tilstedeligt ikke at søge Dækning for det forøgede Beløb.

Jeg tror ikke, at den højtærede Minister tænker sig, at disse 3 Millioner kunde løbe med i Fremtiden uden særlig Dækning. Det, Ministeren rejste Indvending imod, var: allerede nu at fremkomme enten med nye Skattelove eller med bestemte Tilsagn om saadanne. Jeg indrømmer, at Situationen nu ligger noget anderledes end ved den forrige Laanelovs Forelæggelse. Den Gang var det tilladt at mene, og det var vel nærmest Finansministerens Forudsætning, skønt han forsigtig garde-rede sig imod at ville agere Spaamand, at det var en Foranstaltning, der skulde kunne være tilstrækkelig til at klare Situationen. Det fremgaar ogsaa af de Udtalelser af den højtærede Minister, som jeg citerede. Man stod altsaa overfor noget, som man i alt Fald foreløbig betragtede som afsluttet, og der var derfor saa meget mere Grund til den Gang at kræve Dækningsspørgsmaalet afgjort i Løbet af kort Tid, end der er nu, hvor vi staar ved det andet Led af de ekstraordinære Foranstaltninger til at skaffe Midler til Dækning af de Udgifter, som Krigssituationen har gjort nødvendige, og hvor vi maa sige os selv, at det er meget muligt, at det ikke vil være det sidste Led. Der er ogsaa vedtaget en Lov, som jeg knytter ganske gode Forhaabninger til, nemlig Loven om Statsskat paa de ekstraordinære Krigsindtægter. Jeg skal ikke komme ind paa at nævne Tal — det er der jo ingen Mennesker, der kan —, men jeg tror, ligesom den højtærede Minister, at den vil give et ret godt Udbytte, maaske endog noget større, end de fleste ædruelige Profeter venter. Jeg har ganske vist nok set, at der har været mindre ædruelige Profeter, der har nævnt rent fantastiske Tal, men jeg tror, at Skatten nærmest vil overtræffe, hvad ædruelige Folk forventer, hvis jeg maa udtrykke mig saaledes. Det er selvfølgelig ogsaa et Moment i vore fremtidige finansielle Beregninger.